

روش های فرهنگ سازی وقف در اقشار و آحاد جامعه (با رویکرد فقه الحدیثی، جامعه شناسی و ساختار محوری)

طاهره سادات نعیمی، سید علی ربانی موسویان

استادیار دانشگاه آزاد واحد اسلامشهر tsnaimi@gmail.com
استادیار دانشگاه آزاد واحد اسلامشهر a.rabbani110@yahoo.com

چکیده

وقف، نهادی مبتنی بر بخشش منفعت با ایجاد استفاده و انتفاع گروه خاص یا عموم افراد، بدون تملک اصل مال به نوعی تسبیل منفعت و حبس ملکیت عین نزد واقف است. پژوهش حاضر با هدف ارائه مجموعه عملکرد های برانگیزاننده، انگیزه و اهتمام به این سنت حسنه به گونه ای آسان محور با برداشتن گامهایی هر چند کوچک در جهت گسترش تفکرات مبتنی بر نیکوکاری و وقف پیش روی قرار می دهد. برای فرهنگ سازی وقف در میان خانواده های ایرانی مرهون اقدامات اساسی (مشمول بر: تبیین تام ماهیت وقف، ارکان و ساختار تشکیل دهنده آن، تبیین فلسفه وقف و انگیزه های ارزشمند فرد وقف کننده، تبیین پیشینه و شناساندن شناسنامه وقف، تبیین استراتژی وقف، جهات و عناوین آن و...) است. در نتیجه موجبات فراهم آمدن آثار و برکات عظیمی را فراهم می سازد.

واژگان کلیدی: وقف، فلسفه وقف، شناسنامه وقف، استراتژی وقف، برکات وقف

مقدمه

ارتقای فرهنگ جامعه و احیای ارزش های مثبت از مهمترین عوامل تأثیر گذار در ترغیب و تشویق آحاد مردم به امور مثبت و رفع تشنجات ناشی از ارتکاب اعمال منفی و رفع دو قطبی شدن اقتصادی است. وجود بایسته های اساسی در اخلاقیات، اعتقادات و عملکرد های مؤثر می تواند جامعه را به پویایی کمال و رشد لازم برساند که موجبات ارتقاء تمدن یک کشور را فراهم می سازد.

وقف به عنوان یکی از نهادهای مفید و خدمتگزار در صورتی که چارچوب های قانونی منظمی داشته باشد می تواند بسیاری از ثروت های جامعه را به ثمر بنشانند لذا ارائه مجموعه اقداماتی در جهت پیشرفت و توسعه و تحولات کمی و کیفی ضوابط ساختاری و حل منازعات مربوط به آن و تقویت قوانین در این رابطه، ضرورتی انکار ناپذیر دارد. کشور اسلامی ایران با داشتن تمدنی عظیم از پیشینه ای قدرتمند در جهت انجام انواع اعمال خیریه به نفع افراد جامعه برخوردار است که وقف یکی از آنهاست. پژوهش حاضر با هدف ارائه مجموعه عملکرد های برانگیزاننده، انگیزه و اهتمام به این سنت حسنه به گونه ای آسان محور به عنوان همکاری و برداشتن گام هایی هر چند کوچک در جهت گسترش تفکرات مبتنی بر نیکوکاری و وقف پیش روی قرار می دهد.